

Haptický model Závišova kříže pro nevidomé a slabozraké

Představení modelu pro média: 14. 7. 2025 od 11.00 v Cisterciáckém klášteře ve Vyšším Brodě v Obrazové galerii v 1. patře

Kontaktní osoba: Zuzana Duchková - 732 729 216, duchkova@pf.jcu.cz

Ve vyšebrodském klášteře bude od 14. 7. 2025 k vidění a především k ohmatání sloužit haptický model Závišova kříže společně s jeho některými detaily. Všechny artefakty jsou připravené tak, aby sloužily jak nevidomým a slabozrakým, tak i ostatním návštěvníkům. Modely vznikly v rámci dlouhodobého projektu katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Od roku 2016 probíhá na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty JU ve spolupráci s Centrem podpory studentů se specifickými potřebami JU projekt **„Haptické modely architektonických prvků a maleb pro osoby se zdravotním postižením“** pod vedením Mgr. Zuzany Duchkové, Ph.D. a Mgr. Josefa Lorence, dr. Modely vznikají jako studentské kvalifikační práce a jsou zpracovávány tak, aby velikostí, barevností a použitým materiálem (pálená hlína, sádra, epoxidová pryskyřice) odpovídaly především potřebám nevidomých a slabozrakých, avšak osahat si je může kdokoli. Dosud bylo vytvořeno necelých 20 modelů pro klášterní kostel Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích a státní zámek Kratochvíle. Nyní se projekt zaměřil na artefakty z cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě.

V klášterní Galerii gotického umění ve Vyšším Brodě byl v roce 2022 umístěn první haptický model Madony vyšebrodské, který vytvořil dnes již absolvent jednooborového studia na katedře výtvarné výchovy PF JU Mgr. Jaroslav Svoboda. Zhostil se i dalšího významného úkolu – haptického modelu Závišova kříže a některých jeho důležitých částí, které didakticky doplní samostatný artefakt této významné památky, která je národní kulturní památkou a třetí nejcennější zlatnickou památkou v ČR po korunovačních klenotech a relikviáři sv. Maura. Modely jsou vytvořené z epoxidové pryskyřice a barevností kopírují originál.

Celý soubor artefaktů včetně samotného haptického modelu Závišova kříže je ve vyšebrodském klášteře umístěn od poloviny července 2025. Je doplněn popisem konkrétních

námětů v Braillově písmu a QR kódy, které odkazují na texty v češtině, angličtině a němčině a v budoucnu na mluvený text.

Více o projektu:

<https://www.pf.jcu.cz/cz/fakulta/katedry/katedra-vytvarne-vychovy/hapticke-modely>

Průběh prací na haptickém modelu Závěšova kříže (foto: Jaroslav Svoboda)

Detail z průběhu prací na haptickém modelu Závěšova kříže (foto: Jaroslav Svoboda)

Detaily haptického modelu Závěšova kříže (foto: Jaroslav Svoboda)